

Vážený čtenáři,

Téma řízení poptávky po dopravě, v zahraničí známé pod pojmem Mobility management (dále jen MM), se rychle šíří. Čím dál více zemí zavádí MM, startuje více projektů s touto tématikou. Ale kde začít, když vaše město, samospráva, kraj nebo stát má s MM málo zkušeností? Na začátek roku 2014 vám nabízíme pár rad a příkladů toho, jak evropské země zavádějí MM do dopravních politik a praxe.

Vycházejte ze zvyklostí

Některá města v nových členských zemích EU mají významnou tradici pěší, cyklistické a hromadné dopravy, ale dnes jsou v ohrožení vzrůstající automobilové dopravy. Např. albánské město **Shkodra**, má dělbou přepravní práce, jakou by si mnoho jiných měst přálo: více než 70% cest během týdne je vykonáno na kole nebo pěšky. Uliční prostor je stále ve velké míře sdílen auty, cyklisty a chodci. Avšak od roku 2001 do roku 2009 se počet registrovaných automobilů v regionu Shkodra více než zdvojnásobil (z 8 790 na 18 800) a používání auta v centru města Shkodra se během jedné dekády téměř ztrojnásobilo. Při zavádění mobility managementu je velkou výhodou možnost stavět na tradici cyklistické dopravy. Nedávno dokončený evropský projekt **Mobalb** byl zaměřen na vyškolení úředníků z města Shkodra odborníky z Flander v tom smyslu, aby pomocí opatření mobility managementu byla zachována městská identita jako cyklistického města a potlačen trend nárůstu automobilové dopravy.

Není tedy nutné nejprve budovat infrastrukturu a až potom začít s MM. I když, aby bylo možné měnit dopravní chování, je nutné, aby existovaly dobré alternativy k používání auta: veřejná doprava, cyklistické pruhy a stezky, původní a nové zóny se sdíleným prostorem, pěší zóny a dobrá infrastruktura pro chodce.

Začněte s prostorem

When the Netherlands started with MM in 1986, the primary focus was to reduce car use in business travel and commuting for specific workplaces. The success of the company travel plans – a 20 to 30 percent decrease in car use – led to a more structural place for MM in transport policies. Similarly, in 1995, some employers, government agencies and hospitals in the UK started company transport planning (green commuter plans). The success at these sites rapidly spread to other site types: schools, airports and recreational venues.

Schools and workplaces are ideal places to start with when introducing MM. They account for up to 60% of everyday trips. These trips mostly follow the same route and timing every day, making it relatively easy to change modes. These institutions also have the communication channels and the authority to address all members of their community. Convincing them to participate can sometimes be hard. National level support can help. In Germany, the notion was introduced on a national level that each entity (company, school, administration, etc.) is responsible for traffic it generates.

Začněte s malým rozpočtem

V rumunském městě Făgăraș byl začátek MM spojen s malým projektem tamní školy, který byl vytvořen v rámci kurzů projektu TRANSPORT LEARNING, jež byly vedeny odbornými školiteli. Výsledkem byla kampaň „Chodím do školy pěšky“, která se stala jednou z nejvíce úspěšných mini-projektů, které vytvořili účastníci celkem 64 kurzů TRANSPORT LEARNING.

Kampaň zahrnovala:

- Školní dopravní hru **Traffic Snake Game** (zúčastnilo se jí 500 dětí z mateřských škol a 2000 žáků)
- Pěšibus - pěší autobus (s účastí 500 studentů středních škol a 200 žáků gymnázia)

Kampaň měla velký mediální ohlas (např.: [televizní reportáž – rumunsky](#)). Některé školy pokračovaly v aktivitách i po oficiálním ukončení kampaně.

Evropský projekt **TRANSPORT LEARNING** (2011-2013) pomohl zaměstnancům městských úřadů ve vytváření lepších dopravních řešení ve městech. [Tréninkové materiály](#) (příručky a prezentace v devíti jazycích) jsou k dispozici na internetu k volnému použití.

Udělej si sám: aplikuj na svém městském úřadě

CIVITAS – Aalborg Source: www.civitas.eu

Asi nejlepší způsob, jak přitáhnout do projektu místní zájmové subjekty, je ukázat jim dobrý příklad. Tak proč nezačít přímo se zaměstnanci městského úřadu? Město bude lépe propagovat opatření MM na svém území, pokud s ním samo bude mít dobré zkušenosti: např. zavedení sdílených jízd autem (car-pooling), sdílení vozového parku s residenty po skončení pracovní doby, zavedení služebních jízdních kol pro pracovní cesty, apod. Některé příklady úspěšných aktivit menších švédských měst je možné nalézt. Některé příklady úspěšných aktivit menších švédských měst je možné nalézt [zde](#). Např. ve městě Växjö jednotlivé odbory městského úřadu musí platit 11€ (100 švédských korun) do městského „fonde klimatu“ za každou emitovanou tunu CO₂. Po prvním roce měl tento fond na účtu 45,000€. Všechny odbory úřadu i společnosti mohou využít příspěvku z tohoto fondu na podporu inovativních projektů zaměřených na otázky klimatu.

Zviditelněte udržitelnou mobilitu

Source: CIVITAS Zagreb

Předmětem MM je změna postojů lidí ve prospěch udržitelné mobility a zdravého životního prostředí. Opatření MM, která jsou viditelná v uličním prostoru, zvyšují povědomí obyvatel o tématu mobility.

Německo začalo s MM v roce 1991 otevřením **center mobility** ve městech Hameln a Frankfurt. Tato centra informovala cestující o udržitelné dopravě. Chorvatské město Záhřeb, které je v iniciativě CIVITAS, přeměnilo starou tramvaj na informační centrum, ve kterém jsou obyvatelé průběžně informováni o opatřeních CIVITAS v jejich okolí, zároveň jsou zde sbírány jejich podněty a připomínky, viz. [CIVITAS Toolkit on effective communications and marketing](#), strana 24 – 25. V některých městech CIVITAS se stal CIVITAS značkou, která sdružuje mnoho městských aktivit v oblasti udržitelné mobility a zároveň je prezentuje jejich obyvatelům. [Evropský týden mobility](#) je dalším oblíbeným nástrojem, který dokáže uvést do činnosti a sjednotit místní zájmové subjekty a zvýšit obecné povědomí o udržitelné mobilitě.

Využívejte další opatření a cíle v politikách a jejich vliv

CIVITAS Source: www.civitas.eu

Další cestou, jak prezentovat MM, je jeho využití ke zlepšení všeobecně známých infrastrukturálních („tvrdých“, stavebních) opatření, jako jsou nové komunikace apod. Např. v Nizozemsku získal MM podporu během rozsáhlých prací na 2 silnicích, které jsou součástí silničního okruhu Amsterdamu. Negativní dopady těchto prací byly minimalizovány pomocí souboru efektivních opatření. To přineslo novou víru v řešení MM. Nizozemské Ministerstvo dopravy a životního prostředí dnes mobility management zahrnuje do přípravy velkých staveb a oprav. (více viz. [EPOMM book](#))

Pokud se ministerstvo zaváže k ochraně klimatu pomocí energetických úspor (např. Úmluva starostů - [Covenant of Mayors](#)), nebo ke zlepšení zdraví (viz. [ENDURANCE e-update on Health](#)), může být MM součástí plánů k naplnění těchto cílů.

Problémy

Source: www.eltis.org

Mnoho zemí stále zápasí s definicí mobility managementu a jeho překladem do svých jazyků, jak dokládají zprávy EPOMMu z roku 2012 (viz. [Mobility Management Monitor](#)). Některé země zavádějí jiný pojem: plánování cest, chytré cestování, udržitelná mobilita nebo čistá/zelená doprava. Vedle toho je pozice MM někde mezi čtyřmi až pěti různými ministerstvy a jejich kompetencemi, samozřejmě záleží na té které zemi. Ale i když toto může vyvolávat problémy, zároveň to vystihuje důležitost MM v mnoha ohledech národních aktivit, jako je doprava, životní prostředí a zdraví, pokud uvedeme alespoň některé.

Mnoho zastánců MM v zemích nebo městech, které s MM teprve začínají, se potýká s politiky, kteří se primárně orientují na automobilovou dopravu, územní rozvoj, který podněcuje používání aut, na nevhodnou legislativu a daně, jako např. proplácení každodenních cest do práce auty, daňové úlevy na služební auta, nebo povinné zřizování parkovacích míst. Zavedení MM, který vykazuje vysoký poměr přínosů vůči nákladům, tak zůstává navzdory těmto skutečnostem velkou výzvou. Viz např. [Prezentace společnosti Mobiel 21 z konference ECOMM 2013](#) nebo brožura ze Spojeného Království [Měkká opatření – tvrdá fakta](#).

Země, které mobility management přijaly na národní úrovni, jsou často v dopravním ohledu vzorem ostatním. Ve většině zemí je mobility management především v kompetenci krajů a

zatím se k EPOMMu připojilo 11 evropských zemí s cílem propagovat MM na svém území

městských úřadů. Velmi často jsou neúspěšnější ty země, které se orientují na efektivní a čistý program. Stát se **členem EPOMMu** je důležitým krokem k tomu, aby se MM stal samozřejmostí ve vaší zemi a ta zároveň získala okamžitý přístup ke znalostem a příkladům ze zemí, které s ním mají mnoho zkušeností. Jako ochutnávka může sloužit nedávno vydaná **kniha EPOMM**, která nabízí mnoho dobých praktických zkušeností 11 zemí, které jsou členy EPOMM.

Zapojte se

Source: www.civitas.eu

Začít ve vašem městě s mobility managementem a sbírat první zkušenosti můžete jednoduchými opatřeními, pomocí kterých budete zároveň šířit myšlenku udržitelné dopravy. V jistém okamžiku by se však MM měl stát jednou ze zásadních částí integrované dopravní politiky, ideálně v Plánu udržitelné městské mobility (SUMP).

Samozřejmě, že není třeba objevovat již objevené. Je mnoho cest, jak se poučit ze zkušeností jiných měst, krajů a zemí:

- Spolupracujte se sousedními městy, která tuto zkušenost už mají
- Žádejte o dotace: **EPOMM e-update on funding**) – mnoho národních programů obsahuje návody, které vám pomohou realizovat vaše opatření.
- Připojte se k evropským projektům. Organizace, které se věnují evropským projektům, najdete na stránkách **databáze EPOMM**, v záložce 'EU-Project Partners' v pravém menu. Kliknutím na 'Documents' najdete materiály z evropských projektů v českém jazyce (všechny anglické verze můžete najít pod stránkou UK). Viz. také: **e-update on CIVITAS**.
- Členské země EPOMMu mohou navštívit i **transfer sessions**, kde mohou s ostatními zeměmi vyměňovat zkušenosti.
- Přečtěte si o úspěšných příkladech z databáze **MaxEva**, na stránkách Eltis navštivte **případové studie, nástroje a videa**.
- Nechte si zpracovat audit vaší dopravní politiky: **Bypad, Ecomobility SHIFT, ISEMOA, QUEST, ADVANCE**
- Připojte se do mezinárodních projektů: **Traffic Snake Game International** (MM pro základní školy), **SEE MC net** (Centra mobility), **CIVITAS Forum Network**, nebo národní sítě **CIVINET national networks**.
- Podepište **Úmluvu starostů** nebo **Bruselskou chartu**.

Následující akce

- **Transport Ticketing and Passenger Information 2014**
27.-29.leden 2014 - Londýn, Spojené království
www.transport-ticketing.com
- **ECOMM 2014**
6.-8.května 2014 – Florencie, Itálie
www.ecomm2014.eu

Více informací naleznete v **kalendáři EPOMM**.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe Programme of the European Union

ECOMM 2014 allinx feedback subscribe unsubscribe fullscreen news archive